

مطالعه تطبیقی زبان فرم در هنر ایران و هند

بهاره مزینانیان^{۱*}، دکتر سیامک پناهی^۲

۱- دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

B_mazinanian@yahoo.com

۲- استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

siamak_architecture@yahoo.com

چکیده

هنر، هنرمند و مخاطب از پایه‌های اساسی هر اثر هنری در طول تاریخ محسوب می‌شود که به هم پیوستگی سه عامل یاد شده به اندازه‌ای است که یک اثر هنری با حذف سه عامل مزبور موجودیت پیدا نمی‌کند. به تعبیر دیگر هر کدام از سه عامل، لازم و ملزوم یکدیگرند. در تعریف هنر می‌توان عنوان کرد، هنر روزه‌ای است که انسان از آن به فراخنای جهان وارد می‌شود. هنرمند پدیده‌ای است که تقریباً به قدمت بشر و در نتیجه وابسته به زمان است و با اندیشه‌ها و خواسته‌های یک موفقیت تاریخی مطابقت می‌کند. هنرهایی مانند نقاشی، مجسمه‌سازی، طراحی، عکاسی، گرافیک، معماری و طراحی داخلی و همچنین هنرهای مشتق از آنها در زمره هنرهای تجسمی محسوب می‌شوند. هنرهای تجسمی شامل هنرهای زیبا و هنرهای کاربردی است. هنرمند تجسمی نیز به فردی اطلاق می‌شود که در زمینه هنرهای زیبا، هنرهای دستی و هنرهای کاربردی فعالیت می‌کند. معماری حرفه و رشته‌ای هنری است و خلاقیت اساس آن است. در این مقاله سعی شده است ویژگی‌های معماری و پیکرسازی در هنر ایران و هند را با ذکر نمونه آثار در هر دوره تاریخی بیان نموده تا امکان مقایسه تحولات هنری همگام با یکدیگر میسر شود.

واژه‌های کلیدی: معماری، هنرهای تجسمی، ایران، هند.